

- UBAHAN LANGSUNG -

y berubah secara langsung dgn x boleh ditulis sebagai :

$$y \propto x \quad \triangleright \text{ bentuk ubahan}$$

$$y = k(x) \quad \triangleright \text{ bentuk persamaan}$$

TIPS

y berubah secara langsung dgn :

$$x \quad \quad \quad = y \propto x$$

$$\text{kuasa dua } x \quad \quad = y \propto x^2$$

$$\text{kuasa tiga } x \quad \quad = y \propto x^3$$

$$\text{punca kuasa dua } x \quad = y \propto \sqrt{x}, y \propto x^{\frac{1}{2}}$$

$$\text{punca kuasa tiga } x \quad = y \propto \sqrt[3]{x}, y \propto x^{\frac{1}{3}}$$

- UBAHAN SONGSANG -

y berubah secara songsang dgn x boleh ditulis sebagai :

$$y \propto \frac{1}{x} \quad \triangleright \text{ Bentuk ubahan}$$

$$y = k \left(\frac{1}{x} \right) \quad \triangleright \text{ Bentuk persamaan}$$

#tan2

- UBAHAN TERCAJUTUM -

y berubah secara tercajutum dgn x^n dan z^m :

$$y \propto x^n z^m \quad \blacktriangleright \text{Bentuk ubahan}$$

$$y = k (x^n z^m) \quad \blacktriangleright \text{Bentuk persamaan}$$

Contoh:

Diberi y berubah secara langsung dgn x kuasa dua dan secara songser dgn z. Jika $y=8$ apabila $x=2$ dan $z=3$, ungkapkan y dlm sebutan x dan z. Kemudian, hitung nilai z apabila $x=3$ dan $y=18$.

$$a) y \propto \frac{x^2}{z}$$

$$y = k \left(\frac{x^2}{z} \right)$$

$$y = k \left(\frac{x^2}{z} \right)$$

$$b) y = k \left(\frac{x^2}{z} \right)$$

$$18 = k \left(\frac{(3)^2}{z} \right)$$

Ganti nilai,

$$18 = k \left(\frac{9}{z} \right)$$

$$8 = k \left(\frac{(2)^2}{3} \right)$$

$$18 = \frac{54}{z}$$

$$8 = k \left(\frac{4}{3} \right)$$

$$z = \frac{54}{18}$$

$$6 = k$$

$$z = 3$$

- Penyelesaian masalah -

① a) Diberi $\frac{1}{m} \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ 4 & n \end{bmatrix}$ ialah songsangan bagi

matriks $\begin{bmatrix} -2 & 3 \\ -4 & 5 \end{bmatrix}$. Cari nilai m dan n .

$$\text{Jwbn: } A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 & 3 \\ -4 & 5 \end{bmatrix} \quad A^{-1} = \frac{1}{m} \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ 4 & n \end{bmatrix}$$

$$A^{-1} = \frac{1}{-2(5) - (3)(-4)} \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ 4 & -2 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{-10 - (-12)} \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ 4 & -2 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ 4 & -2 \end{bmatrix} \quad m = 2, n = -2$$